

DECIZIE

26 august 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Tatiana Vieru

Judecătorii

Ion Druță, Ion Corolevschi

examinând recursul declarat de către avocatul Constantin Grigoraș în interesele lui Gheorghe Roșioru, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Roșioru împotriva Întreprinderii pentru Silvicultură „Hîncești Silva” Ocolul silvic Cărpineni cu privire la încasarea salariului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2015, prin care cererea de apel a fost restituită ca fiind depus înafara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 30 ianuarie 2013, Gheorghe Roșioru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii pentru Silvicultură „Hîncești Silva” Ocolul silvic Cărpineni cu privire la încasarea salariului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii Gheorghe Roșioru a indicat că la 14 iulie 2008, conform ordinului nr.71-c, a fost angajat în funcție de maistru al bazinului acvatic în cadrul Ocolului Silvic Cărpineni. Potrivit informației inspecției muncii, dar și a informației eliberate de ÎS Hîncești - Silva, în baza ordinului menționat a fost încheiat contractul individual de muncă și a fost semnat ca formalitate a serviciului resurse umane, deoarece pînă la etapa actuală nu i-a fost pus la dispoziție, aducîndu-i la cunoștință doar că cuantumul salariului va constitui suma de 1600 lei. Susține că, la 28 iunie 2011, conform ordinului nr. 118, a fost transferat în funcție de muncitor a Ocolului Silvic Cărpineni, fără a fi cunoscut cu acest fapt pînă la primirea carnetului de muncă de la angajator.

Menționează reclamantul că, începînd cu momentul angajării și pînă la adresarea în judecată cu acțiunea în cauză, ÎS „Hîncești Silva” nu a achitat salariul pentru munca prestată și nici nu a efectuat calcularea corectă a acestuia potrivit reglementărilor legislației cu privire la procedura de salarizare în sistemul bugetar. Ca răspuns la cererea prealabilă, reclamantul a primit un calcul potrivit căruia pentru perioada anului 2009 urma a fi achitat un salariu net de 15990,36 lei, pentru perioada anului 2010 - 579,2 lei, iar pentru perioada 2011 - 2358,99 sold pentru anul 2012 constituind 5225,8 lei. De asemenea potrivit aceleiași informații, rezultă că diferența de salariu care necesită a fi achitat precum și cel care a fost achitat

constituie 462,33 lei, prezentînd extrase din registre și facturi, care ar confirma ridicarea de către reclamant a sumei de 23 692,02 lei, contrasemnătură, cu toate că nici una din semnăturile prezente nu îi aparțin, iar pentru activitatea prestată nu a primit nici-o remunerație, nici un ajutor și nu a beneficiat nici de concediu de odihnă.

Din aceste considerente, solicită Gheorghe Roșioru încasarea salariului pe perioada angajării în sumă totală de 48 611,82 lei, constituit din salariul calculat pentru perioada anului 2008 - 8160 lei, ajutorul material pentru perioada 01 august 2008 – 31 decembrie 2008 în sumă de 679,17 lei - în total 8839,17; salariul calculat pentru perioada anului 2009 în sumă de 16320 lei plus ajutorul material pentru perioada anului 2009 - 1360 lei și concediașele calculate pentru 28 zile calendaristice - 1295,26 lei în total 18975 lei; salariul calculat pentru perioada anului 2010 în sumă de 16 320 lei plus ajutorul material pentru perioada anului 2010 - 1360 lei și concediașele calculate pentru 28 zile calendaristice - 1295,26 lei, în total 18975 lei; salariul calculat pentru 19 zile calendaristice a anului 2012 - 1174,55 lei, indemnizații pentru concediul nefolosit pentru perioada 14 iulie 2011 - 14 ianuarie 2012 - 647,58 lei, în total 1822,13 lei.

A mai menționat reclamantul, că calculul prezentat nu conține careva premii, adausuri sau alte sporuri prevăzute de legislație, astfel încît este în imposibilitate de a stabili cuantumul acestora din care motiv solicită obligarea administrației de a efectua un calcul suplimentar al acestor sporuri și adausuri. Indică că deși la data de 28 iunie 2011 a avut loc transferul ilegal în funcția de muncitor, consideră rațional pentru perioada în care a deținut ilegal funcția de muncitor, administrația să efectueze calculul salariului pentru funcția de maistru al bazinului acvatic din Ocolul Silvic Cărpineni.

Prin urmare, solicită reclamantul încasarea de la ÎS „Hîncești – Silva” și Ocolul Silvic Cărpineni salariului net pentru perioada de activitate 14 iulie 2008-26 ianuarie 2013 - în sumă de 48611,82 lei, a penalității calculate pentru neachitarea la timp a salariului în sumă de 17791,26 lei precum, prejudiciul moral cauzat în sumă de 30000 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 224,35 lei precum și cele survenite în cadrul procesului judiciar.

Prin hotărîrea Judecătorei Hîncești din 21 ianuarie 2015 acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești Silva”, în beneficiul lui Gheorghe Roșioru, datoria la plășile salariale pentru luna martie 2010 și luna august 2011 în sumă de 7 701,82 lei; a sumei de 6479,23 lei - cu titlul de penalități de întîrziere la plata salariului și a cheltuielilor de judecată în mărime de 224,35 lei. În rest, pretenșiile au fost respinse.

Împotriva hotărîrii instanței de fond, în partea respingerii pretenșiilor, la 20 martie 2015, a declarat apel Gheorghe Roșioru.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2015 apelul declarat de către Gheorghe Roșioru a fost restituit ca fiind depus înafara termenului legal.

La 18 iunie 2016 și 25 iunie 2015, avocatul Constantin Grigoraș în interesele lui Gheorghe Roșioru a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, cerînd admiterea recursului, repunerea apelantului în termenul de depunere a cererii de apel, casarea integrală a încheierii instanței de apel cu restituirea pricinii spre judecarea apelului în fond la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului avocatul Constantin Grigoraș în interesele lui Gheorghe Roșioru a indicat dezacordul cu încheierea instanței de apel, deoarece instanța de apel a examinat cererea de apel în lipsa apelantului, nefiind citat legal în procesul de judecată. Citația nu i-a fost înmînată, iar semnătura de pe avizul de recepție nu-i aparține. Important că în toate actele semnate în cadrul ședințelor de judecată, avizul de recepție, cererea de chemare în judecată, semnătura din buletinul de identitate este făcută de către dînsul și nu se aseamănă cu semnătura de pe avizul de recepție prin care se confirmă chipurile citarea legală. Astfel, instanța de apel a încălcat prevederile art. 102 CPC.

Instanța de apel nu a pus în discuție posibilitatea amînării cauzei, deși era în drept să amîne ședința, nu a verificat legalitatea citării părților în proces, l-a lipsit de posibilitate ca să prezinte instanței dovezi care justifică motivul depunerea cererii de apel peste termen și anume să prezinte instanței de judecată dovezile că a fost bolnav o perioadă îndelungată și nu a avut posibilitate să depună cererea în termen.

Faptul imposibilității depunerii cererii în termen se confirmă prin certificatul medical care se anexează la materialele dosarului. Instanța de apel nu i-a acordat posibilitate ca să se prezinte în fața instanței și să-și susțină poziția în apărarea celor invocate în cererea de apel. Totodată nu a avut posibilitatea să solicite repunerea în termenul legal de înaintarea cererii de apel, deoarece nefiind citat legal instanța de apel a pronunțat încheierea de restituire a cererii de apel fără examinarea acesteia.

Instanța de apel nu i-a dat posibilitate să cunoască despre soluția adoptată, deoarece nu i-a expediat încheierea din 12 mai 2015 pentru a lua cunoștință. Cu încheierea din 12 mai 2015 a luat cunoștință la data de 03 iunie 2015 la Judecătoria Hîncești. Instanța de apel a favorizat intimatul și a încălcat principiul contradictorialității, lipsindu-l de dreptul de a-și apăra interesele și drepturile garantate și anume dreptul de a fi remunerat pentru munca efectuată și dreptul la un recurs efectiv.

De asemenea, consideră că instanța a încălcat prevederile art. 100 alin. (1) și art. 105 alin. (1) CPC.

Instanța de apel prin restituirea cererii de apel fără examinare, necitarea legală în proces, examinarea cauzei în lipsa sa, neinformarea despre soluția adoptată, consideră că a încălcat prevederile art. 5 și 26 CPC și prevederile art.6 al Convenției pentru apărarea dreptului omului și a libertăților fundamentale

De asemenea consideră că este în drept de a solicita repunerea în termenul de depunere a cererii apel, deoarece motivele întîrzierii sunt justificate și au fost condiționate de boală în lipsa voințelor sale.

La 21 august 2015, Întreprinderii pentru Silvicultură „Hîncești Silva” a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii instanței de apel, pe care o consideră întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă materialele cauzei, prin încheierea din 12 mai 2015, Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel depusă de Gheorghe Roșioru împotriva hotărârii primei instanțe.

Instanța de recurs constată că concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Gheorghe Roșioru în afara termenului legal este justificată.

În susținerea opiniei date se vor reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC care direct prevăd că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin prisma normelor enunțate, la caz se constată că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Hîncești a fost pronunțat la 21 ianuarie 2015, în prezența apelantului-recurent Gheorghe Roșioru, fapt ce se confirmă prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 193-194). Astfel, Gheorghe Roșioru urma să depună cerere de apel pînă la 21 februarie 2015, însă acesta a declarat apel la 20 martie 2015, adică peste 2 luni din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 113 al. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În speță se constată că, contrar normelor procedurale enunțate, Gheorghe Roșior a depus cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești din 21 ianuarie 2015 numai la 20 martie 2015, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Este de remarcat că instanța de apel, având în susținere dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, însă cu toate că apelantul Gheorghe Roșioru a fost citat legal în ședința instanței de apel, nu s-a prezentat, nu a solicitat repunerea apelului în termen, nu a invocat careva motive care ar justifica omiterea termenului de declarare a apelului și nici nu a făcut, prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Pe cale de consecință se va remarca că Gheorghe Roșioru având la cunoștință despre soluția primei instanțe, or aceasta după cum s-a constatat la caz a fost în cunoștință de cauză despre acțiunea intentată în instanța de judecată de el, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Popov versus Moldova

(nr.2) din 02 decembrie 2005; Melnic versus Moldova din 14 noiembrie 2006, Ponomaryov versus Ucraina din 03 aprilie 2008, Van Harn versus Germany din 11 septembrie 2007), și de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt însă ignorat de recurent, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Astfel fiind, se constată ca fundamentată soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, declarată împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești din 21 ianuarie 2015, ca fiind depusă în afara termenului legal. Iar argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs nu pot fi reținute, deoarece sunt neîntemeiate și nu au suport legal și probatoriu.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Gheorghe Roșioru.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Roșioru împotriva Întreprinderii pentru Silvicultură „Hîncești Silva” Ocolul silvic Cărpineni cu privire la încasarea salariului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru

Ion Druță

Ion Corolevski